

ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਕਿਵੇਂ ਦੇਣਾ ਹੈ

ਸਿੱਖਿਆ ਬਿਊਰੋ 2022

ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਣ ਲਈ ਵਧੀਆ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਦਿਅਕ ਲੋੜਾਂ (SEN) ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਅਨੁਕੂਲ ਸਹੂਲਤ ਦੇਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰੇਗਾ।

ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ (SLI) ਕੀ ਹੈ?

ਭਾਸ਼ਾ ਗਿਆਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੋਚਣ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਵੀ ਹੈ। SLI ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਅਕਾਦਮਿਕ, ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। SLI ਦੀਆਂ ਆਮ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹਨ:

➤ ਬੋਲਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ (ਬੋਲੀ ਧੁਨੀ ਵਿਕਾਰ)

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਉਚਾਰਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ ਉਲਝਣ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ): "ਸਨ" ਨੂੰ "ਡਨ", "ਟੇਏ" ਨੂੰ "ਟਾਲ", ਆਦਿ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

➤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ (ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਕਾਰ)

ਸਮਝ ਲਈ, ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਲਈ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਸੰਗਠਨ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਢੁਕਵੀਂ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਕਾਰਨ, ਭਾਸ਼ਣ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

➤ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ (ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਕਾਰ)

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਟਟਰਿੰਗ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੋਲਣ ਸਮੇਂ, ਅੱਖਰਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਕਈ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਓ ਹੋਣਾ, ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਲੰਮਾ ਹੋਣਾ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇਜ਼ ਜਾਂ ਹੌਲੀ ਬੋਲਣ ਦੀ ਦਰ, ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ ਅਸਧਾਰਨ ਵਿਰਾਮ, ਜਾਂ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਵੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ।

➤ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ (ਆਵਾਜ਼ ਵਿਕਾਰ)

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਗੂੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ, ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ, ਆਵਾਜ਼ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਂ ਘੱਟ ਪਿੱਚ, ਹਾਈਪਰ- ਜਾਂ ਹਾਈਪੋ-ਨਸਲੀਟੀ, ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਨ।

ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ

ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ SLI ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ...

ਸਪੈਸ਼ਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਨੀਡਸ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ (ਸੇਨਕੋ), ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਕੂਲ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਫਾਲੋ-ਅੱਪ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕੂਲ-ਅਧਾਰਤ ਸਪੀਚ ਥੈਰੇਪਿਸਟ (SBSTs) ਕੋਲ ਭੇਜ ਸਕੇ।

ਮੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ SLI ਹੈ....

- ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਢੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ SLI ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਿਤ SEN ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
- ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ SBSTs, SENCO, ਕਲਾਸ ਅਧਿਆਪਕ, ਵਿਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖੋ। ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਢੁਕਵੀਂ ਸਹਾਇਤਾ ਨੀਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਓ।
- ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਸਮਝਦਾਰ ਬਣੋ, ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਗੱਲ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਭਾਸ਼ਣ ਨੂੰ ਸੋਚਣ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬੋਲਚਾਲ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਤੋਂ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਟੀਚਿਆਂ ਤੱਕ ਹੁਨਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੋ। ਹੋਰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰੋ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਯਾਦ ਦਿਵਾਓ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵਧਾਓ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਥਥਲਾਉਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਧਾਓ। ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਸੁਣੋ, ਅਤੇ ਬੋਲਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੁਕਣ ਲਈ ਯਾਦ ਦਿਵਾਓ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ), “ਸਵਿਮਿੰਗ ਪੂਲ” ਵਿੱਚ “ਪੂਲ” ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੁਕਣਾ “ਸਵਿਮਿੰਗ” ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੁਕਣ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਅਰਥਪੂਰਨ ਹੈ।
- ਅਵਾਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਗੂੜੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੋਕਲ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਯਾਦ ਦਿਵਾਓ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੀਕਣਾ ਜਾਂ ਰੋਣਾ, ਗਲਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ, ਆਦਿ। ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਆਰਾਮ ਦੇਣਾ ਯਾਦ ਕਰਵਾਓ, ਪਾਣੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਿਓ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਲ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਖਾਓ, ਡੂੰਘੇ ਤਲੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਭੋਜਨ ਨਾ ਖਾਓ, ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗੜਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਸਰਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਚੰਗਾ ਮੂਡ ਬਣਾਈ ਰੱਖੋ।

ਸਹਿਯੋਗੀ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਕੂਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ:

- ਜੇਕਰ ਸਕੂਲਾਂ ਨੇ "ਇਨਹਾਂਸਡ ਸਕੂਲ-ਅਧਾਰਤ ਸਪੀਚ ਥੈਰੇਪੀ ਸੇਵਾ (SBSTs)" ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ SBSTs ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਗੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸਕੂਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ "ਇਨਹਾਂਸਡ SBSTs" ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ SBSTs ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਕਰਨਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਇਨਹਾਂਸਡ ਸਪੀਚ ਥੈਰੇਪੀ ਗ੍ਰਾਂਟ" ਜਾਂ "ਲਰਨਿੰਗ ਸਪੋਰਟ ਗ੍ਰਾਂਟ" ਜੋ SBSTs, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਥਾਮ, ਉਪਚਾਰ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ SLI ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ, ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ, ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- SLI ਹੋਣ ਦੇ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਰੈਫਰਲ 'ਤੇ ਸਕੂਲ-ਅਧਾਰਤ ਵਿਧੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੋ
 - ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਭਾਸ਼ਣ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ
 - ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ
 - ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ "ਸੁਣਨ, ਬੋਲਣ, ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ" ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਨ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿਓ
- ਸਪੀਚ ਥੈਰੇਪੀ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਵਿੱਚ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠਾਂ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਲਚਕੀਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿਓ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।
- ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਥੈਰੇਪੀ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਹੁਨਰਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।
- ਸਿਖਲਾਈ ਸਮੱਗਰੀ, ਸਰੋਤ ਪੈਕੇਜ, ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ, ਜੋ SLI ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਣ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸਵਾਲਾਂ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ

ਸਿੱਖਿਆ ਬਿਊਰੋ

<http://www.edb.gov.hk>

ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਖੇਤਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਫ਼ਤਰ	2863 4646
ਕੈਲੂਨ ਖੇਤਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਫ਼ਤਰ	3698 4108
ਨਿਊ ਟੈਰੀਟਰੀਜ਼ ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਫ਼ਤਰ	2639 4876
ਨਿਊ ਟੈਰੀਟਰੀਜ਼ ਪੱਛਮੀ ਖੇਤਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਫ਼ਤਰ	2437 7272
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਆਮ ਸਵਾਲ	3698 3957
ਸਪੀਚ ਥੈਰੇਪੀ ਸੇਵਾ ਸੈਕਸ਼ਨ	3698 3790

"SENSE" ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ

<https://sense.edb.gov.hk>

- SLI ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ

<https://sense.edb.gov.hk/en/types-of-special-educational-needs/intellectual-disability/index.html>

- SLI-ਸੰਸਾਧਨਾ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ

<https://sense.edb.gov.hk/en/types-of-special-educational-needs/speech-and-language->

[impairment/resources/resources-for-parents.html](https://sense.edb.gov.hk/impairment/resources/resources-for-parents.html)

- “ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਪੂਰੇ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚ ਬਾਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਗਾਈਡ”

<https://sense.edb.gov.hk/uploads/page/integrated-education/guidelines/ieparentguide.pdf>

- “ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਪੂਰੇ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚ” ਤੇ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਗਾਈਡ

https://sense.edb.gov.hk/uploads/page/integrated_education/landing/ie_guide_en.pdf

ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ

ਬਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੇਵਾ

<https://www.dhcas.gov.hk/en/>

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ

<https://www.studenthealth.gov.hk/eindex.html>

ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ

<https://www.swd.gov.hk>